**BESPREEKNOTITIE VOOR DE GEMEENTERAAD**

| | |
|---|---|
| **Aan** | de gemeenteraad van de gemeente Heiloo |
| **Van** | Hessel Hiemstra, CDA-Heiloo |
| **Bespreken in** | commissie d.d. 19 juni 2023 |
| **Uitnodigen** | ph Tromp |
| **Datum** | 8 mei 2023 |

**Betreft** **Vrijwilligersbeleid**

## Inleiding

Op 31 maart jl. heeft het Register voor Verenigingsbestuurders (RVVB) een onderzoek uitgebracht op basis van een rondgang in het hele land waarin gesprekken zijn gevoerd met meer dan 250 bestuurders van sportclubs. Ruim 800 bestuurders vulden bovendien een online enquête in.

De conclusies liegen er niet om:

*"De helft van alle Nederlandse sportverenigingen zit in ernstige problemen of verwacht dat de komende vijf jaar te komen. Er zijn allerlei moeilijkheden: het is lastig om mensen te porren voor een vrijwilligersfunctie in het bestuur, de (energie)kosten stijgen sterk, er is oneerlijke concurrentie, de bureaucratie is steeds ingewikkelder en gemeenten bieden daarbij weinig ondersteuning. Daarom zijn er dringend maatregelen nodig."*

Zie: https://rvvb.nl/wp-content/uploads/2023/03/Eindversie-Rapport-RVVB.pdf

De vraag rijst of dit ook in Heiloo het geval is, want in dat geval is dringend actie gewenst. Daarom heeft CDA-Heiloo een dwarsdoorsnede van de Heilooër sportverenigingen en het Cultuurplatform benaderd met de volgende vragen:

1. Herkent u het beeld dat in bovengenoemd onderzoek wordt geschetst (nu al in problemen of naar verwachting binnen 5 jaar?)

2. Zo ja, wat is de top-3 van grootste problemen die uw vereniging ervaart?

3. Als u uw relatie en contacten met de gemeente een cijfer tussen de 1 – 10 mag geven, welke score geeft u? Kunt u dat motiveren?

4. Heeft de gemeente u tijdens de afgelopen wintermaanden benaderd met de vraag of in verband met de hoge energiekosten ondersteuning nodig is?

## Resultaat van gehouden 'steekproef'

Wij hebben van het Cultuurplatform, AV Trias, Hockeyvereniging De Terriers, SV De Foresters, VV HSV en van Vennewater Badminton Heiloo een behoorlijk uitgebreide respons ontvangen op de gestelde vragen. Hoewel dit aantal natuurlijk niet voldoet aan de eisen van een volledig representatief onderzoek, geven de uitkomsten wel degelijk op een aantal punten een consistent beeld. Om die reden willen wij de uitkomsten in commissieverband bespreken, in aanwezigheid van de portefeuillehouder.

Samenvattend geven de reacties het volgende beeld:

1. Deze verenigingen stellen niet in acute problemen te verkeren, maar het tekort aan vrijwilligers wordt breed en indringend gevoeld.

2. Naast het grote tekort aan vrijwilligers worden de toenemende kosten, met name energiekosten, genoemd.

3. De relatie met de gemeente wordt over het algemeen goed gewaardeerd (varieert van een 7 tot een 9). Echter, wel met de kanttekening dat dit vooral het contact met de uitvoerders en met de buurtsportcoach betreft. Ten aanzien van de relatie en contacten met de wethouder en de beleidsambtenaren zijn de ervaringen bepaald wisselend en in sommige gevallen ronduit negatief.

4. Op de vraag of men de afgelopen winter door de gemeente is benaderd voor ondersteuning in verband met de hoge energiekosten is het beeld ‘fifty-fifty’: deels wel en deels geen contact vanuit de gemeente geweest. In dit kader wordt het ontbreken van een duidelijk aanspreekpunt genoemd.

**Probleem?**
Het is positief dat de betrokken verenigingen stellen niet in acute nood te verkeren. Echter, het landelijke beeld laat zien dat het een wankel evenwicht is, waarbij het van belang is vroegtijdig gericht actie te nemen om te voorkomen dat verenigingen in ernstige problemen raken.

In de Raadsinformatiebrief d.d. 11 april 2023 heeft het college verslag uitgebracht over de uitkomst van de inventarisatie stijging energiekosten verenigingen. De daarin aangekondigde acties gericht op het onder de aandacht brengen van mogelijkheden voor advies en subsidies ten behoeve van verduurzaming zijn op zichzelf positief.

Echter, dit laat onverlet dat Heiloo geen samenhangend beleid heeft gericht op het ondersteunen van vrijwilligers en verenigingen. Een dergelijk beleid kan voorkomen dat het tekort aan vrijwilligers nog verder oploopt, zodat de verenigingen gezond blijven. Hiermee blijft een essentiële pijler voor een groot deel van de voorzieningen in Heiloo gewaarborgd.

**Oplossingsrichtingen**
Een samenhangend beleid gericht op het behouden en versterken van vrijwilligers en het ondersteunen van verenigingen zou een belangrijke verbetering geven. Dit zou toegesneden moeten worden op de situatie in Heiloo door onder meer de volgende elementen op te nemen:

1. Initiatieven om professionals in te zetten om verenigingen te ontlasten op administratieve en financiële taken en de ondersteuning bij vergunningstrajecten. Concreet: gemeentelijke (professionele) ondersteuning voor meerdere verenigingen ten aanzien van het voeren secretariaat en penningmeesterschap.
2. Het inrichten van één contactpunt voor verenigingen en vrijwilligers, waarbij actieve communicatie plaats vindt over wie deze persoon is en wanneer en hoe deze te bereiken is. [1]

[1] Dit als aanvulling op de diensten van het VIP (Vrijwilligers Informatie Punt) Heiloo.

3. Houd subsidiemogelijkheden opnieuw tegen het licht om kansen voor sport en cultuur via verenigingen te benutten en houd nieuwe mogelijkheden structureel in de gaten.
4. Houd vergunningsprocedures - zeker voor evenementen - opnieuw tegen het licht.
5. Houd het accommodatiebeleid en beleid voor maatschappelijk vastgoed (nogmaals) tegen het licht, bekijk deze op houdbaarheid en bezie dan ook de mogelijkheden voor kwijtschelding van de OZB voor verenigingen.

**Vervolg**
CDA-Heiloo wil graag vernemen hoe de andere fracties en ook de portefeuillehouder aankijken tegen het geschetste beeld. Wij zouden daarbij de mogelijke oplossingsrichtingen willen bespreken, inclusief de te nemen vervolgstappen om dat in gang te zetten.